

Hali ya Vifo vya Watoto Wakati wa Kuzaliwa Barani Afrika

Muhtasari

Kuzaliwa mtoto akiwa amekufa ni janga la kimya la Afrika na mojawapo ya viashiria dhahiri zaidi vya kushindwa kwa mifumo ya afya.

Kila sekunde 30, mtoto mmoja huzaliwa akiwa amekufa barani Afrika. Mwaka wa 2023 peke yake, takriban milioni moja ya watoto wali zaliwa wakiwa wamekufa katika miezi mitatu ya mwisho ya ujauzito – wengi wao wangeweza kuzuiwa. Nchi haziwezi kudai maendeleo kuelekea usalama wa afya au huduma ya afya kwa wote huku viwango vikiendelea kuwa juu na bila maelezo. Bila hatua za haraka, inakadiriwa milioni tano ya watoto watazaliwa wakiwa wamekufa kati ya mwaka 2026 na 2030.

Ripoti ya Hali ya Watoto Wanaozaliwa Wakiwa Wamekufa Barani Afrika inatoa wito wa hatua za haraka kubadilisha hasara hizi kuwa kichocheo cha kuimarisha mifumo ya afya na kuendeleza usalama wa afya na ustahimilivu wa Afrika.

Kwa nini ripoti hii

Kuzaliwa kwa mtoto akiwa amekufa ni mojawapo ya viashiria nyeti zaidi vya utendaji wa mfumo wa afya. Ajenda ya Usalama wa Afya na Uhuru wa Afrika inalenga kuimarisha uwezo wa Afrika wa kuzuia, kugundua, na kukabiliana na vitisho vya kiafya kupitia mifumo imara na inayojitegemea ya afya. Kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa kunafichua udhaifu katika ubora wa huduma, ufuatiliaji, na utayari wa dharura, ambayo ni uwezo huo huo wa mfumo unaohitajika kulinda watu wakati wa milipuko, migogoro, na huduma za kawaida. Hata hivyo, kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa bado hakuonekani kwa kiasi kikubwa katika mipango ya sera, ufadhili, na uwajibikaji. Ripoti hii ya kihistoria inayoongozwa na Afrika inatoa tathmini ya kwanza ya kina ya bara iliyojitolea kabisa kwa kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa, pamoja na wito wa utekelezaji ulioandaliwa na wataalamu zaidi ya 80 kutoka nchi zaidi ya 20 za Afrika.

Mzigo

Afrika inabeba takriban nusu ya mzigo wa dunia wa watoto wanaozaliwa wakiwa wamekufa, na takriban watoto milioni moja hufa kwa njia hii kila mwaka [1]. Karibu nusu yao hutokea wakati wa kujifungua, mara nyingi ndani ya vituo vya afya, ikiashiria kushindwa kunakozuilika katika ubora wa huduma wakati ambapo hatari ni kubwa zaidi. Kiwango cha kuzaliwa watoto wakiwa wamekufa wakati wa kujifungua barani Afrika ni zaidi ya mara 40 kuliko cha Ulaya. Ingawa baadhi ya nchi zimepunguza viwango, maendeleo yamekuwa ya polepole. Afrika inapitia karibu idadi sawa ya watoto wanaozaliwa wakiwa wamekufa leo kama ilivyokuwa mwaka 2000 [1].

Vichocheo

Kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa kunaendelea kwa sababu wanawake na familia wanakabiliwa na hali za kimatibabu zinazoweza kuzuiwa zinazosababishwa na vikwazo vya kitamaduni, kijamii, kimfumo, na kimuundo kwa huduma ya ubora wa juu kwa wakati. Upungufu wa wafanyakazi wa afya wenye ujuzi, huduma chache za dharura za uzazi, minyororo dhaifu ya ugavi, na ucheleweshaji wa rufaa vinaendelea kuathiri huduma. Mifumo ya data inabaki ikiwa imesambaratika, na nchi chache zina malengo wazi, bajeti maalum, au taratibu za uwajibikaji kwa hatua endelevu [2].

Athari

Kuzaliwa kwa mtoto akiwa amekufa kunasababisha madhara yanayoenea zaidi ya kupoteza mtoto. Kunaongeza hatari katika ujauzito unaofuata, kunachangia athari za muda mrefu za kimwili na kiakili kwa wanawake na familia, kunachochea uchovu na kuondoka kwa wafanyakazi wa afya, na kunaashiria mifumo dhaifu ya afya. Kuzaliwa kwa mtoto akiwa amekufa kunaleta gharama kubwa za kiuchumi kupitia kupoteza tija, kuongezeka kwa mahitaji ya huduma za afya, na kupungua kwa mtaji wa binadamu, na hivyo kudhoofisha maendeleo mapana ya kijamii na kiuchumi.

Suluhisho

Kuzuia kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa kunalinda mtaji wa binadamu wa Afrika tangu mwanzo wa maisha na kuimarisha mifumo imara yenye uwezo wa kukabiliana na mahitaji ya kawaida ya afya na dharura. Hadi 70% ya watoto wanaozaliwa wakiwa wamekufa wanaweza kuzuiwa kwa hatua zilizopo. Uwekezaji katika huduma bora za kuzaliwa – ikiwa ni pamoja na wafanyakazi wenye ujuzi, huduma za dharura za uzazi na watoto wachanga, ufuatiliaji wakati wa kujifungua, na mifumo ya rufaa – hupunguza kwa wakati mmoja vifo vya mama, vifo vya watoto wachanga, na kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa, na kuboresha matokeo ya maendeleo. Mikakati ya kuzuia lazima iwe kulingana na muktadha wa nchi na kiwango cha vifo.

Njia za maendeleo

Kukomesha kuzaliwa kwa watoto wakiwa wamekufa kunakozuilika ni uwekezaji wa kimkakati katika afya, usawa, na ustahimilivu wa Afrika na pia wajibu wa kimaadili. Ripoti inatoa wito wa mabadiliko ya bara kutoka ukimya hadi uwajibikaji kupitia hatua tano za kipaumbele: kujitolea, kuongoza, na kuwekeza; kuimarisha mifumo ya afya kutoa huduma bora; kuhesabu, kukagua, na kujifunza kutokana na kila kuzaliwa kwa mtoto akiwa amekufa; kuweka familia na jamii katikati ya huduma; na kubinafsisha hatua kulingana na muktadha wa nchi.

Hatua Tunazohitaji Kuchukua Hadi 2030

Every Woman Every Newborn Everywhere Mortality Targets

- Wastani wa vifo vya wajaawazito duniani $<70 / 100\ 000$ wanaozaliwa wakiwa hai
- Kiwango cha watoto kuzaliwa wakiwa wamekufa $\leq 12 / 1\ 000$ jumla ya wanaozaliwa
- Kiwango cha vifo vya watoto wachanga $\leq 12 / 1\ 000$ wanaozaliwa wakiwa hai

Every Woman Every Newborn Everywhere Coverage Targets

- 90% ya wanawake wajawazito kutembelea vituo vya afya angalau mara nne au zaidi kabla ya kujifungua
- 80% ya wanawake hupokea huduma baada ya kujifungua, ikiwa ni pamoja na wale wanao jifungua watoto wakiwa wamekufa
- 80% ya idadi ya watu wanaweza kupata huduma ya dharura ya uzazi ndani ya saa mbili
- Upatikanaji wa jumla wa huduma za upangaji wa uzazi
- 90% ya watoto wanaozaliwa wakiwa wamehudumiwa na mfanyakazi wa afya mwenye ujuzi

Vitendo vya Kipaumbele (2026–2030)

- Jitolee, ongoza, na uwekeze katika kuunganisha kinga ya watoto waliokufa katika sera za kitaifa, bajeti, na mifumo ya uwajibikaji.
- Hesabu, tumia na ujifunze kwa kubadilisha vifo milioni moja kuwa hatua kupitia usajili, mapitio, na matumizi ya kimfumo ya data.
- Weka familia na jamii katikati ya huduma kwa kuwawezesha wazazi, kuongeza uelewa, na kuhakikisha huduma ya heshima na inayofaa kitamaduni kwa wafiwa.
- Imarisha mfumo wa afya ili kutoa huduma bora wakati wa ujauzito na wakati wa kujifungua kwa kutumia wafanyakazi wenye ujuzi na wanaoungwa mkono na mifumo ya rufaa inayofanya kazi.
- Imarisha hatua kwa kubadilisha mikakati kulingana na awamu ya vifo ili kuongeza athari na usawa.

Pata ripoti kamili katika: <https://africacdc.org/download/state-of-africas-stillbirths/>

